МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Башкортостан

Администрация муниципального района Бураевский район Республики Башкортостан

МОБУ СОШ д. Ваныш-Алпаутово

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
Руководитель ШМО учителей начальных классов	Заместитель директора по УВР	Директор
____________ Усманова Э.Ф.	____________ Шарипова М.Д	____________ Хабибуллин Ф.Я
Протокол № 1 от «20» августа 2024 г.	Протокол № 1 от «26» августа 2024 г.	Приказ № 38 от «30» августа 2024 г.

Рабочая программа

По предмету (курсу) Литературное чтение по родному (башкирскому) языку

Уровень образования ______начальное общее образование___

Класс__3-4 ____

Составитель:
Габбасова Юлия Фидиятовна,
(учитель начальных классов).

д.Ваныш- Алпаутово, 2024 г

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Башкортостан

Администрация муниципального района Бураевский район Республики Башкортостан

МОБУ СОШ д. Ваныш-Алпаутово

РАССМОТРЕНО	СОГЛАСОВАНО	УТВЕРЖДЕНО
Руководитель ШМО учителей начальных классов ________________________ Усманова Э.Ф. Протокол № 1 от «20» августа 2024 г.	Заместитель директора по УВР ________________________ Шарипова М.Д Протокол № 1 от «26» августа 2024 г.	Директор ________________________ Хабибуллин Ф.Я Приказ № 38 от «30» августа 2024 г.

Рабочая программа

По предмету (курсу) Литературное чтение по родному (башкирскому) языку
Уровень образования______начальное общее образование___
Класс__3-4 ____

Составитель:
Габбасова Юлия Фидиятовна,
(учитель начальных классов).

д.Ваныш- Алпаутово, 2024 г

Уҡыу предметын, курсын өйрәнеүҙең планлаштырылған һөҙөмтәләре

3 класта шәхсән, метапредмет һәм предмет һөҙөмтәләре
Икенсе класта шәхсән һөҙөмтәләр булып түбәндәгеләр тора:
-тел кешеләрҙең аралашыу сараһы икәнде аңлау, үҙләштереү;
-үҙеңде илдең гражданины итеп тойоу; телде (шул исәптән башҡорт телен) төп аралашыу сараһы булараҡ ҡабул итеү;
-башҡорт телен милли мәҙәниәттең бер күренеше тип ҡабул итеү;
-донъяны күп телле һәм мәҙәниәтле йәмғиәт булараҡ ҡабул итеү;
-башҡорт теленән алынған белем һәм күнекмәләрҙе мәктәптә һәм көндәлек тормошта ҡулланыу;
-башҡорт теле саралары ярҙамында (балалар фольклоры, балалар әҙәбиәтенең ҡайһы бер үрнәктәре) уҡыусының башҡорт халҡының тормошо менән танышыуы;
-башҡорт телен башҡорт халҡының мәҙәни һәм рухи байлығын өйрәнеү сараһы булараҡ ҡулланыуҙы аңлау;
-төрлө социаль ситуацияларҙа оло кешеләр һәм үҙ тиңдәштәрең менән хеҙмәттәшлек күнекмәләрен үҫтереү.
Был һөҙөмтәләргә ирешеү сараһы булып китаптағы текстар тора.

Метапредмет һөҙөмтәләр булып универсаль эш төрҙәрен формалаштырыу тора.
- уҡыусының танып белеү һәм эмоциональ сфераларын үҫтереү;
- яңғыраған телмәрҙе (ололарҙың һәм тиңдәштәреңдең әйтеүе, балалар тапшырыуҙары, аудиояҙмалар һәм мәғлүмәти технологияның башҡа формаларын) адекват ҡабул итеү;
- әҙәби әҫәрҙәрҙе автор менән аралашыу өсөн уҡыу;
әҙерләнеп һәм әҙерләнмәй етеҙ, аңлап һәм тасуири уҡыу, тексты ҡыҫҡа һәм һайлап һөйләй белеү;
-үҙ аллы эшен тикшерә һәм башҡорт теленән предмет-ара (башҡа предмет дәрестәрендә) үҙ белемеңде анализлай белеү;
-төп предметтан *предмет-ара* аңлатмаларҙы үҙләштереү;
-мәктәптә һәм мәктәптән тыш ҡыҙыҡһыныуҙарынан сығып, башҡорт телендә аралышыу.
Регулятив УЭТ:
-уҡытыусы ярҙамында дәрестә эш маҡсатын билдәләү;
-дәрестә эштең эҙмә-эҙлеклелеген билдәләү;
-үҙ фекереңде белдерә белеү;
-уҡытыусы тәҡдим иткән план буйынса эшләргә өйрәнеү.
Регулятив УЭТ формалаштырыуҙың сараһы булып дөрөҫ уҡыу формалаштырыу һәм проблемалы диалогик уҡытыу технологиялары тора.
Танып белеү УЭТ:
-китап менән эшләй белеү (шартлы тамғаларҙы айырыу);
-текста, һүрәттәрҙә һорауҙарға яуап табыу;
-уҡытыусы һәм уҡыусыларҙың берҙәм эшенә баһа биреү.
-мәғлүмәтте бер төрөнән икенсе төрөнә күсереү: бәләкәй текстарҙы ентекләп һөйләү.
Танып белеү УЭТ сараһы – дәреслек текстары һәм функциональ грамотлылыҡты (мәғлүмәт менән эшләргә өйрәтеү күнекмәләрен) булдырыусы методик күрһәтмәләр.
Коммуникатив УЭТ:
-фекереңде телдән белдереү (һөйләм һәм бәләкәй текст кимәлендә);
-башҡаларҙың телмәрен тыңлау һәм аңлау; тыңлау алымдарын ҡулланыу: теманы (башы), мөһим һүҙҙәрҙе билдәләү;
-тексты тасуири уҡыу һәм һөйләү;
-уҡытыусы менән берлектә класташтар менән үҙеңде нисек тотоу һәм аралашыу ҡағиҙәләре - тураһында һөйләшеү һәм уларҙы үтәү;
-икәүләп, төркөмдә эшләргә өйрәнеү; төрлө ролдәр башҡарыу (лидер, башҡарыусы).
Коммуникатив УЭТ формалаштырыуҙың сараһы булып продуктив уҡыу һәм парҙар менән һәм бәләкәй төркөмдәрҙә эш ойоштороу тора.
Курсты өйрәнеүҙең ***предмет һөҙөмтәләре*** булып түбәндәгеләр тора:

-үҙеңдең ғәмәлдәренде контролдә тотоу, әйткәнде һәм яҙғанды тикшерә белеү һәләтлеге.
уҡытыусы, уҡыусылар уҡыуында тексты ишетеп аңлау; уҡытыусы телмәрен һәм уҡыуын аңлау;
-тулы һүҙҙәр менән дөрөҫ, аңлы уҡыу;
-өндәрҙе дөрөҫ әйтеү, һүҙҙе ижектәргә бүлеү, баҫым ҡуйыу, баҫымлы һәм баҫымһыҙ һүҙҙәрҙе айырыу;
-текст буйынса уҡытыусыға йәки класташтарға һорау биреү;
-берәй ваҡиғаға, персонажға ҡарата үҙ фекереңде белдереү;
-башҡорт теленән рус теленә тәржемә итеү.
Тексты шыма, тигеҙ, ижектәргә бүлмәй уҡыу:
-поэтик әҫәрҙәрҙе кәрәкле интонация менән уҡыу;
-хәбәр, һорау, өндәү һөйләмдәрҙе айырыу;
-үҙ аллы һәм ҡысҡырып, роллэп һәм һайлап алып уҡыу;
-текстың темаһын, төп йөкмәткеһен билдәләү;
-текстан һорауҙарға яуап табыу;
-картина менән эшләү, уға исем биреү.

4 класта шәхсән, метапредмет һәм предмет һөҙөмтәләре

4 класта ***шәхсән һөҙөмтәләр***булып түбәндәгеләр тора:
-башҡорт теленең БР-да дәүләт теле булыуын аңлау һәм төшөнөү;
-башҡорт теленән алынған белем һәм күнекмәләрҙе мәктәптә һәм көндәлек тормошта ҡулланыу;
-аралышыуҙа рус теленән алған башҡорт телендә тәржемә итеп ҡуллана белеү;
-башҡорт телен башҡорт халҡының мәҙәни һәм рухи байлығын өйрәнеү сараһы булараҡ ҡулланыуҙы аңлау;
-төрлө социаль ситуацияларҙа оло кешеләр һәм үҙ тиңдәштәрең менән хеҙмәттәшлек күнекмәләрен үҫтереү.
-үҙ кисерештәреңде билдәләү;
-эмпатия – башҡа кешеләрҙең кисерештәрен аңлау һәм билдәләү;
-матурлыҡ тойғоһо – телмәрҙең матурлығын тойомлау. Үҙ телмәреңде камиллаштырыуға ынтылыу;
-Ватанға, уның теленә, мәҙәниәтенә һөйөү һәм ихтирам;
-телде өйрәнеүгә ҡыҙыҡһыныу;
Был һөҙөмтәләргә ирешеү сараһы булып дәреслектәрҙәге текстар, һорауҙар, проблемалы диалог һәм продуктив уҡыу технологиялары тора.

Метапредмет һөҙөмтәләрбулып универсаль эш төрҙәрен формалаштырыу тора.
-яңғыраған телмәрҙе (ололарҙың һәм тиңдәштәреңдең әйтеүе, аудиояҙмалар һәм мәғлүмәти технологияның башҡа формаларын) адекват ҡабул итеү;
-бирелгән тема буйынса диалог төҙөй белеү; һорауҙарға ҡыҫҡа һәм тулы яуап биреү, диалогты башлай һәм тамамлай белеү;
-әҙерләнеп һәм әҙерләнмәй етеҙ, аңлап һәм тасуири уҡыу, тексты ҡыҫҡа һәм һайлап һөйләй белеү;
-үҙ аллы эшен тикшерә һәм башҡорт теленән предмет-ара (башҡа предмет дәрестәрендә) үҙ белемеңде анализлай белеү;
-төп предметтан предмет-ара аңлатмаларҙы үҙләштереү;
-мәктәптә һәм мәктәптән тыш ҡыҙыҡһыныуҙарынан сығып, башҡорт телендә аралышыу.
Регулятив УЭТ:
-дәрестең темаһын һәм маҡсатын үҙ аллы билдәләү;
-уҡыу проблемаһын сисеү планын уҡытыусы менән берлектә төҙөү;
-план буйынса эшләү, үҙ хәрәкәтеңде төҙәтеп барыу;
-уҡытыусы менән диалогта баһалау критерийҙарын билдәләү һәм ошо критерийҙарға ярашлы үҙ эшеңдең һәм башҡаларҙың уңышлылығын билдәләү.
Регулятив УЭТ формалаштырыуҙың сараһы булып продуктив уҡыу һәм уҡыу уңыштарын баһалау технологиялары тора.
Танып белеү УЭТ:

-мәғлүмәти текстарҙың бөтә төрҙәрен дә уҡыу;
-уҡыу төрҙәрен ҡулланыу: танышыу, өйрәнеү, ҡарап сығыу;
-төрлө формала бирелгән мәғлүмәтте айырып алыу (тулы текст; тулы булмаған текст – иллюстрация);
-һүҙлектәр, белешмәләр менән ҡулланыу;
-анализ яһау;
-фекерләү.

Танып белеү УЭТ сараһы – дәреслек текстары һәм уларға методик күрһәтмәләр, продуктив уҡыу технологияһы.

Коммуникатив УЭТ:
-телмәр ситуацияһына ҡарап фекереңде белдереү (һөйләм һәм бәләкәй текст кимәлендә);
-төрлө коммуникатив мәсьәләләрҙе сисеү өсөн телмәр саралдарын ҡулланыу ; телмәрҙең монологик һәм диалогик формаларын белеү;
-үҙ фекереңде әйтеү һәм иҫбат итеү;
-башҡаларҙы ишетеү һәм тыңлау, уларҙың фекерен ҡабул итеү;
-уртаҡ бер фекергә килә белеү.

4 класта ***предмет һөҙөмтәләре*** булып түбәндәгеләр тора:
-башҡорт әҙәби теле нормалары һәм телмәр этикеты ҡағиҙәләре тураһында башланғыс төшөнсә алыу;
-үҙеңдең ғәмәлдәреңде контролдә тотоу, әйткәнде һәм яҙғанды тикшерә белеү һәләтлеге;
-күп мәғәнәле һүҙҙәрҙе практик айырыу, текста синонимдар һәм антонимдар табыу;
-дәреслек текстарын, әҙәби әҫәрҙәр уҡыу, уҡыу эшмәкәрлегенең дөрөҫ тибын ҡулланыу; тексты өлөштәргә бүлеү, план төҙөү, план буйынса һөйләү; ситуация буйынса тексты дауам итеү;
-текстың темаһын, мөһим һүҙҙәрҙе тыңлап билдәләү;
-геройҙарҙың характер һәм эштәренә баһа биреү; үҙ ҡарашыңды яҡлау;
-текстан һүрәтләү элементтарын, мәҡәлдәр табыу, телмәрҙә ҡулланыу;
-тексты рус теленә тәржемә итеп һөйләү;
-текст өлөштәренә исем биреү, план төҙөү;
-гәзит-журналдарҙан, китаптарҙан материал йыйып, хикәйә төҙөү;
-әҫәрҙән кәрәкле өлөштәрҙе һайлап ала белеү;
-текстан аңлашылмаған һүҙҙәрҙе табыу, һүҙлектәр менән эш итә белеү.
-өйҙә башҡортса гәзит-журналдар, китаптар уҡыу һәм класта шулар тураһында фекер алышыу (кластан тыш уҡыу күнекмәләре).

Уҡыу предметы, курстың йөкмәткеһе

Тыңлау. Телдән аралышыуҙың маҡсатына һәм ситуацияһына төшөнөү. Яңғырап торған телмәрҙе адекват ҡабул итеү. Бирелгән текстағы мәғлүмәтте тыңлағанда аңлау, текстың төп фекерен билдәләү, уның йөкмәткеһен һорауҙар ярҙамында биреү.

Һөйләү. Коммуникатив бурысты эффектив хәл итеү өсөн, аралашыуҙың маҡсаттарына һәм шарттарына ярашлы тел сараларын һайлау. Телмәрҙең диалог функцияһына ғәмәлдә эйә булыу. Һөйләшеүҙе башлау, ҡеүәтләү, тамамлау, кемдеңдер иғтибарын йәлеп итеү оҫталыҙына эйә булыу һ.б. уҡытыу бурыстарына яраҡлы (тасуирлау, хикәйәләү, фекерләү) телдән монологик һөйләй алыу оҫталығына эйә булыу. Уҡытыу һәм көнкүреш ситуацияһында (сәләмләү, хушлашыу, ғәфү үтенеү, рәхмәт әйтеү, үтенес менән мөрәжәғәт итеү) телмәр этикеты нормаларына эйә булыу. Орфоэпик нормаларҙы һәм дөрөҫ интонацияны үтәү.

Уҡыу. Уҡыу өсөн тәкдим ителгән тексты аңлау. Тейешле материалды табыу маҡсатында һайлап алып уҡыу. Тәғәйен текста бирелгән мәғлүмәтте табыу. Күҙгә күренгән текста тупланған мәғлүмәт буйынса ябай һығымталар яһау. Текст йөкмәткеһендә тупланған әғлүмәтте интерпретациялау һә дөйөмләштереү. Текстың йөкмәткеһен, тел үҙенсәлектәрен һәм төҙөлөшөн анализлау һәм баһалау.

Һүҙҙәрҙе, һүҙбәйләнештәрҙе, һөйләмдәрҙе һәм ҡыҫҡа текстарҙы аңлап уҡыу. Өндәү билдәләренә ярашлы интонация һәм паузалар менән уҡыу. Бәләкәй текстар һәм шиғырҙарҙы аңлап, тасуири уҡыуҙы үҫтереү.

Һүҙҙе тотош уҡыуға күскән осорҙа орфоэпик уҡыу менән танышыу. Орфографик уҡыу (шыбырҙап ижекләп әйтеү)

Телмәр үҫтереү. Тесты үҙ аллы ҡысҡырып уҡыу һәм уны тыңлау барышында аңлау. Сюжетлы картиналар, үҙҙәренең уйындары, шөғөлдәре, күҙәтеүҙәре буйынса хикәйәләү характерындағы бәләкәй хикәйәләр төҙөү.

Аралашыу ситуацияһын аңлау: ниндәй маҡсат менән, аралышыу кем менән, ҡайҙа бара тип үҙләштереү. Үҙ фекеренде дәлилләп әйтеү.

Аралышыуҙы алып барыу оҫталығына (һөйләшеүҙе башлау, ҡеүәтләү, кемдеңдер иғтибарын йәлеп итеү, үҙләштереү һ.б.) өйрәтеү. Уҡытыу һәм көнкүреш аралашыу ситуацияларында телмәр этикеты нормаларын (сәләмләү, хушлашыу, ғәфү үтенеү, үтенес менән мөрәжәғәт итеү) үҙләштереү.

Телмәрҙең төрлө тибын ҡулланып, ниндәйҙер тема буйынса телдән монологик һөйләҙе ғәмәли үҙләштереү (тасуирлау, хикәйәләү, фекер йөрөтөү).

Текст. Тексты билдәләре. Текстағы һөйләмдәрҙәге мәғәнәүи берлеге. Тексты исеме.

Текста һөйләмдәрҙең төҙөлөшө.

Текст өлөштәренең бер-бер артлы урынлашыуы (абзац).

Текст струкутураһы буйынса комплекслы эш: исем биреү, текстағы һөйләмдәрҙең һәм өлөштәрҙең урынлашыу тәртибен яҡшыртыу.

Текст планы. Бирелгән текстарға план төҙөү. Тәҡдим ителгән пландар буйынса үҙҙәренең текстарын төҙөү.

Текст типтары: тасуирлау, хикәйәләү, фекер йөрөтөү, уларҙың үҙенсәлектәре.

Уҡыу предметының төп йөкмәткеһе

3 класс

Башҡортостан - тыуған илем. Һаумы, мәктәп! Йәйге каникулдар. Көҙ. Кешене хеҙмәт биҙәй. Ҡыш. Беҙҙең ғаилә. Шанлы йылдар. 8 Март - Ҡатын-ҡыҙҙар көнө. Уралым. Әкиәттәр. Яҙ. Яҙғы байрамдар. Йәйҙең йәмле көндәре.

4 класс

Мәктәп. Тыуған ил. Йәйҙе иҫкә төшөрөү. Тәбиғәт бүләктәре. Ил тарихы - халыҡ тарихы. Тормош - ижад… Тыуған илгә хеҙмәт итеү. Халыҡ аҡылы. Ҡыш. Берҙәмлек, дуҫлыҡ, тыныслыҡ. Сәсәндәр. Башҡортостандың йылғалары һәм күлдәре. Башҡортостан ҡалалары. 8 Март - Ҡатын-ҡыҙҙар көнө. Башҡортостан мәҙәниәте. Яҙ. Кеше кеше булып ҡалһын. Яҙ һәм хеҙмәт байрамы. Һаумы, йәй!

Уҡыу йөкмәткеһенең бүленеше

№	Бүлек исеме	Эш программаһы буйынса сәғәттәр һаны	
		2	**3**
1.	**Танышыу.**	1	2
2.	**Минең мәктәбем.**	5	5
3.	**Минең республикам.**	3	10
4.	**Мин һәм минеңғаиләм.**	10	6
5.	**Мин һәм минең дуҫтарым.**	5	5
6.	**Мине уратып алған донъя.**	12	7
		35	35

Туған (башҡорт) телдә әҙәби уҡыуҙан календарь-тематик план

3-се класс

№	Дата		Бүлек,тема исеме	сәғәт тәр һаны	
	план	факт			
			Танышыу.	**1**	
1			Һаумыһығыҙ! Гәфүитегеҙ!	1	
			Минең мәктәбем.	**5**	
2			Яңы уҡыуйылы менән!Бөгөн кем дежур?	1	
3			Мәктәптә нимә бар?Класта нимә бар?Уҡыу кәрәк- ярағтары.	1	
4			Уҡыу кәрәк- яраҡтары.	1	
5			Һанайыҡ эле.	1	
6			Аҙнала нисә көн?	1	
			Минең республикам.	**3**	
7			Дәрестәр теҙмәһе. Мин Башҡортостанда йәшәйем.	1	
8			Мин ҡалала йәшәйем. Мин Өфөлә йәшәйем. Экскурсияла.	1	
9			Мин ауылда йәшәйем. Нимә белдек? Нимәгәөйрәндек?	1	
			Мин һәм минеңғаиләм.	**10**	
10			Беҙ-татыу ғаилә. Кем булып әшләй? Үҫкәс кем булаһың?	1	
11			Тән өлөшәтәре. Ҡайһы ереӊ ауырта? Дауаханала.	1	
12			Дарыуханала. Таҙалыҡ-ҙур байлыҡ. Минең көн тәртибем.	1	
13			Мин- ярҙамсы. Аҙыҡ-түлек. Тәмле-тәмле...	1	
14			Емеш-еләк. Йәшелсәләр. Яратам, яратмайым...	1	
15			Иртәнге аш. Төшкө аш. Баҙарҙа.**Контроль уҡыу.**	1	
16			Аҙыҡ-түлек магазинында. Һауыт-һаба. Сәй табыныянында.	1	
17			Нимә менән? Ҡайҙан? Ҡунаҡҡа килегеҙ!	1	
18			Күлдәгең матур икән! Ниндәй туҡыманан? Магазинда нимәләр һатыла?	1	
19			Һеҙгә нимәне күрһәтергә? Үлсәме ниндәй? Хаҡы күпме?	1	
20			Яңы кейем-яңы шатлыҡ. Ҡайсан кейәм? Нимәбелдек? Нимәгәөйрәндек?	1	
			Мин һәм минең дуҫтарым.	5	
21			Минеңәхирәтем. Минеңдуҫым. Дуҫым Актүш.	1	
22			Йортхайуандары. Йортҡоштары. Минең ҡомағым.	1	

23			Дуҫымдың йәнлектәре. Зоомагазинда. Дуҫыма хат.	1	
24			Байрам менән! Байрамдар. Яңы йыл байрамы. **Контроль укыу.**	1	
25			Әсәләр -нур сәсәләр. Уйынсыҡтар. Уйынсыҡтар магазины. Нимәбелдек? Нимәгәөйрәндек?	1	
			Мине уратып алған донъя.	10	
26			Беҙҙеңфатир. Минең бүлмәм. Светофор тора юлда.	1	
27			Ҡала урамында. Йорталды. Беҙҙеңөй.	1	
28			Һауаторошо. Көн ниндәй? Миҙгелдәр. Яратҡан миҙгелем.	1	
29			Ҡар яуа. Сана шыуабыҙ. Тылсымлы кәштә.	1	
30			Яҙ килә. **Һүрәт буйынса хикәйә төҙөү.**	1	
31			Баҡсалағы эштәр.Түтәлдә нимәүҫә? Йәмле йәй. Ағастар.	1	
32			Урманда. Үҫемлектәр. Яланүҫемлектәре. **Контроль укыу.**	1	
33			Ҡырағай хайуандар. Ҡырағай ҡоштар. Нимәбелдек? Нимәгәөйрәндек?	1	
			Йомғаҡлау дәресе.	**2**	
34-35			Йомғаҡлау дәресе.	2	

Туған (башҡорт) телдә әҙәби укыуҙан календарь-тематик план
4-се класс

№	Дата		Бүлек, тема исеме	сәғәт тәр һаны	
	план	факт			
			Танышыу.	**2**	
1			Хәйерле көн! Яҡты һүҙ матурлай донъяны.	1	
2			Яҡты һүҙ-йән аҙығы. Иғтибарлы булыу – үҙе изгелек.	1	
			Минең мәктәбем.	**5**	
3			Мәктәпкә тәү барған көн. Мәктәп белем усағы. Белем-хазина.	1	
4			Китапханала.Мәктәп ашханаһы. Сәғәт нисә?	1	
5			Мәктәп алды майҙансығы. Мәктәп баҡсаһы.	1	
6			Ялғанлыҡ алға алып бармай. Ялҡауҙың зиһене лә тарҡау. **Контроль укыу.**	1	
7			Нимә белдек? Нимәгәөйрәндек?	1	
			Минең республикам.	**10**	
8			Нимә ул Ватан? Беҙ үҙебеҙ башҡорттар. Башҡорт йыры.	1	
9			Башҡорт бейеүе. Башҡорт балы. Эх, ҡымыҙы, ҡымыҙы!	1	
10			Моңло ҡурай, серле ҡурай. Телең барҙа-илең бар. Йәмле Ағиҙел буйҙары.	1	
11			Шүлгәнташ мәмерйәһе. Асылыкүл-Башҡортостан ынйыһы. Талҡаç күле. Аҡкүл.	1	
12			Гүзәл Дим йылғаһы. Ирәндек. Шихандар-тәбиғәт һәйкәлдәре.	1	
13			Янғантау-шифалы тау. Уралып ятҡан Уралда. “Урал батыр” эпосы.	1	
14			Башҡортомдоң улы. Башҡортостан рәссамдары. Утта янмай,һыуҙа батмай. **Һүрәт буйынса хикәйә төҙөү.**	1	
15			Стәрлетамаҡ. Ишембай-нефтселәр ҡалаһы. Белорет- металлугтар ҡалаһы.**Контроль укыу.**	1	
16			Үҙ илең-алтын бишек. Башҡортостан буйлап сәйәхәт.	1	
17			Нимә белдек? Нимәгәөйрәндек?	1	
			Мин һәм минең ғаиләм.	**6**	
18			Үҙем тураһында. Исемең матур, кем ҡушҡан? Исем серҙәре.	1	
19			Һинең туғандарың кем? Шәжәрәңде беләһеңме? Олатайҙар һүҙе-аҡылдың үҙе.	1	
20			Һинә ниндәй сифаттар хас? Яҡшы эшкә ярыш юҡ. Тештәреңде бәләкәстән һаҡла.	1	
21			Сынығыу. Спортты яратаһыңмы? Алдашыу- насар ғәҙәт.	1	

22			Минең аҙналыҡ планым. Минең ялым. Егет кешегә етмеш төрлө һөнәр ҙә аҙ.**Контроль уҡыу.**	1	
23			Яратҡан шөғөлөм. Минең буласаҡ һөнәрем. Яратҡан яҙыусым. Нимә белдек? Нимәгәөйрәндек?	1	
			Мин һәм минең дуҫтарым.	**5**	
24			Тыуған көнөң менән! Батырҙар ниндәй була?	1	
25			Егет һүҙе. Дуҫлыҡ менән шаярмайҙар.	1	
26			Уҡыуҙа ла, ялда ла бергә. Телефондан кемгә шалтыратаһың?	1	
27			Ниндәй театрҙа булдың? Ниндәй музыка тыңлайһың	1	
28			Кино яратаһыңмы? Музейҙа булғаның бармы? Нимәгәөйрәндек?	1	
			Мине уратып алған донъя.	**5**	
29			Тәбиғәт-үҙ йортобоҙ. Алтын көҙҙө яратам. Ҡар шығырлай табанда.	1	
30			Ҡарҙар ирей, һыу таша. Онотмаһын мине Тыуған ил! Гүзәл ваҡыттар етте.	1	
31			Ямғыр, яу, яу!Был ҡай саҡ була? Ауылда һабантуй.	1	
32			Ниндәй газета-журналдар уҡыйһың? Телевидение программаһы. **Контроль уҡыу.**	1	
33			Минең тормошта компьютер. Почтала. Поликлиникала. Нимәбелдек? Нимәгәөйрәндек?	1	
			Йомғаҡлау дәресе.	**2**	
34-35			Йомғаҡлау дәресе.	2	